

MILLIY IQTISODIYOTDA TO'QIMACHILIK KORXONLARI RAQOBAT STRATEGIYASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

To'g'onov Ibroximho'ja

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti "Innovatsion menejment" kafedrasida assistenti

email: ibrohimgonov@gmail.com

ARTICLE INFORMATION	ABSTRACT
Volume: 1 Issue: 9 DOI: https://doi.org/10.55439/INSURE/vol1_iss9/a11	Ushbu maqolada to'qimachilik sohasining iqtisodiyot tarmoqlaridagi ahamiyati, hususan YalM, eksport va bandlik darajasidagi o'rni yoritilgan. Shuningdek, to'qimachilik korxonalari bozor mavqeyini saqlab qolishi va o'sishi uchun kuchli strategiyalarga ega bo'lishi hamda global to'qimachilik sanoatining raqobatbardoshligini oshirish yo'llari tahlil qilingan. Ta'minot zanjiri boshqaruvi, innovatsiyalar, bozor tahlili, operatsion samaradorlik va raqamli transformatsiya kabi muhim mavzularga qaratilgan ushbu tadqiqotda milliy iqtisodiyotda to'qimachilik korxonalari uchun raqobatbardosh strategiyalarni yaratish salohiyati ko'rib chiqilgan. <i>Raqobat strategiyasi, to'qimachilik korxonalari, bozor tahlil, innovatsiya, operatsion samaradorlik, korporativ ijtimoiy javobgarlik, marketing strategiyalari, global bozorning kengayishi, sanoat standartlari, iqtisodiy tendentsiyalar.</i>
KEYWORDS	

Kirish (Introduction/Введение)

Bugungi kunda makroiqtisodiy jarayonlarda raqobat strategiyasini yaratish to'qimachilik korxonalari uchun shiddatli xalqaro raqobat va tezkor texnologik yaxshilanishlar bilan ajralib turadigan sohada uzoq muddatli o'sish va barqarorlikni ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etmoqda. To'qimachilik sanoati, ayniqsa rivojlanayotgan mamlakatlar iqtisodiyoti uchun ahamiyatini inobatga olgan holda, strategik rejalashtirish raqobatdosh ustunlikni saqlab qolishda dolzarbligini oshirmoqda.

So'nggi yillarda to'qimachilik industriyasi ko'plab muammolarga duch kelmoqda, hususan, xom ashyo narxining o'zgaruvchanligi, atrof-muhitni muhofaza qilishning qat'iy qoidalari va o'zgaruvchan iste'molchilarning xohishlariga tezda moslashish zarurati shular jumlasidandir.

Ushbu to'siqlar to'qimachilik korxonalarini an'anaviy biznes strategiyalarini qayta ko'rib chiqishga va raqobatbardoshligini oshirish uchun innovatsion yondashuvlarni qo'llashga undamoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatmoqdaki, atrof-muhitga ta'sirni yumshatish uchun barqarorto'qimachilik ishlab chiqarishning muhimligini ta'kidlaydi [1,2], talabni oshirish va xom ashyo barqarorligiga ta'sir qilishda iste'molchi xatti-harakatlarining ahamiyatini [3] va raqamli to'qimachilik bosib chiqarishda duch keladigan texnologik to'siqlar yuzaga kelmoqda. Bozor talablarini qondirish uchun doimiy rivojlanish [4], hamda kichik va o'rta to'qimachilik biznesini moliyaviy qiyinchiliklarni yengib o'tishda, ularning bozor imkoniyatlarini kengaytirishda qo'llab-quvvatlash uchun siyosat aralashuvi zarurligini ta'kidlaydi [5].

Muvaffaqiyatli raqobatstrategiyasi tashqi bozor sharoitlarini va ichki tashkiliy imkoniyatlarni har tomonlama tahlil qilish bilan bog'liq [6,7]. Ushbu amaliyotlar raqobat strategiyalari, xarajatlar bo'yicha etakchilik va farqlash kabi turli elementlarni o'z ichiga oladi, ularning barchasi korxonaning o'ziga xos kuchli tomonlaridan foydalanish va zaif tomonlarini yumshatishga qaratilgan [8,9]. Raqobatbardoshlikni saqlashda korxonaning tashqi o'zgarishlarga moslashuvi hal qiluvchi ahamiyatga ega, bunda operatsion, innovatsion, sifat, marketing

moliyaviy va tashkiliy strategiyalar yuqori samaradorlik va raqobatdosh ustunliklarga erishishda muhim rol o'ynaydi [10,11].

To'qimachilik korxonalari dinamik bozor muhitiga moslasha oladigan mustahkam raqobat strategiyalarini ishlab chiqish zarurligini ta'kidlaydi. To'qimachilik korxonalari o'zlarining kuchli tomonlarini ko'rsatishi, texnologik innovatsiyalarni o'zlashtirib olish va bozor dinamikasini tushunish orqali nafaqat omon qolishi, balki raqobatbardosh global jarayonida rivojlanishiga olib keladi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili (Review/Литературный обзор).

To'qimachilik industriyasi raqobat strategiyasini rivojlantirish bo'yicha so'nggi yillarda ko'plab xorijlik va mahalliy olimlarning dolzarb mavzusi bo'lib bormoqda. Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, to'qimachilik korxonalari tomonidna ishlab chiqarilgan mahsulotlar eksportining optimallashtirish mamlakatlar makroiqtisodiy ko'rsatkichlariga sezilarli ijobiy o'zgarishlarga olib keldi.

Raqobat strategiyasini tushunish, mahsulot va xizmatlarni, narx dinamikasini kuzatish va raqobatdosh ustunlik yoki kamchiliklarni aniqlash samarali raqobat strategiyasini ishlab chiqishning muhim tarkibiy qismidir [12,13]. Ichki imkoniyatlarni tashqi bozor talablari bilan moslashtirish va strategik yondashuvlar aralashmasini amalga oshirish orqali korxonalar raqobatbardosh mavqeyini oshirishi va uzoq muddatli muvaffaqiyatni saqlab qolishi mumkin [14,15]. U bir qator elementlarni o'z ichiga oladi, jumladan raqobat strategiyalari, xarajatlar bo'yicha etakchilik va farqlash, ularning barchasi korxonaning kamchiliklarini minimallashtirish bilan birga aniq afzalliklarini maksimal darajada oshirish uchun mo'ljallangan.

Avtomatlashtirish va barqaror amaliyotlar kabi ilg'or texnologiyalar integratsiyasi raqobat strategiyalarini shakllantirishda hal qiluvchi omil bo'lib chiqdi [16,17]. Sun'iy intellekt va katta ma'lumotlar tahlilini o'z ichiga olgan sanoat 4.0 tamoyillarining qabul qilinishi to'qimachilik korxonalariga samaradorlikni oshirish, chiqindilarni kamaytirish va mahsulot sifatini yaxshilash imkonini beradi.

Iqtisodchi olimlar Nguapi Tsafack Elvis va boshqalarga ko'ra milliy iqtisodiyotda to'qimachilik korxonalari uchun raqobatbardosh

strategiyani ishlab chiqish imkoniyatlardan foydalanish va sohaga oid turli masalalarni hal qilishni nazarda tutadi. Olimlar zaiflik va imkoniyatlar (WO) strategiyalariga e'tibor qaratadigan texnikalar, masalan, SWOT-AHP yondashuvi to'qimachilik sanoatining raqobatbardoshligini sezilarli darajada oshirishga olib kelishini ta'kidlagan [18].

Xorijlik olimlar Ming, T. C. tadqiqotlariga ko'ra to'qimachilik sanoatning o'sishi ilmiy-tadqiqot va ishlamlarni rivojlantirishga davlat yordami, bozor ma'lumotlarini tarqatish, eksportni osonlashtirish va muqobil moliyalashtirish manbalariga bog'liq [19].

Osiyolik iqtisodchi olimlar, Sugeng va boshqarlarga ko'ra to'qimachilik sanoati infratuzilmasi, inson resurslari sifati va moliyalashtirishning mavjudligi bilan bog'liq muammolarni hal qilish uchun tartibga soluvchi yordam va strategik strategiyalar zarurligini ta'kidlagan [20]. Olimlar tadqiqotlar natijalariga ko'ra, to'qimachilik sanoatiga ta'sir ko'rsatuvchi ichki omillar, jumladan, mashinasozlik texnologiyasining eskirganligi, import qilinadigan texnikaga, chetdan keltirilgan paxta xomashyosiga bog'liqlik, bo'yoqlar kabi yordamchi materiallarning yetarli emasligi, malakali kadrlar resurslarining cheklanganligi, aylanma mablag'larni kreditlashda bank tomonidan yetarli darajada qo'llab-quvvatlanmasligi, energiyaning behuda sarflanishi kabilar alohida ta'kidlandi.

MDHlik olimlar Yu.D. Labenskaya hamda Maksym Ivanovlarga ko'ra to'qimachilik korxonalari samaradorlik va muvaffaqiyatini oshirishga yordam beradigan sanoat marketing usullari bozor segmentatsiyasi, innovatsiyalar, aloqa siyosati va uzoq muddatli mijozlar munosabatlarini o'rnatishga e'tiborini o'z ichiga oladi [21].

Shuningdek, xorijlik iqtisodchi olimlar Sergei Grigorievich Radko va boshqarlarga integratsiyalashgan assotsiatsiyalarni shakllantirish va innovatsion faoliyatni rag'batlantirish samaradorlikni, texnologik taraqqiyotni va to'qimachilik mahsulotlariga bozor talabini oshirishi, sanoatning raqobatdosh ustunligini oshirishi mumkinligini ta'kidlagan [22].

Tadqiqotni amalga oshirishda foydalanilgan usullar (Methods/Методы).

Tadqiqotda ilmiy abstraksiyalash, guruhlash, qiyoslash, retrospektiv va istiqbolli, empirik tahlil va boshqa usullardan foydalanildi. Maqolada ilmiy abstraksiyalash usuli yordamida to'qimachilik korxonalarni raqobat strategiyasini rivojlantirishning iqtisodiy ahamiyati va zarurati asoslandi. Shuningdek, to'qimachilik sohasida raqobatbardosh strategiyalarni ishlab chiqish, texnologik yutuqlar, barqarorlik imperativlari, innovatsiyalar va qo'llab-quvvatlovchi asoslari bilan belgilangan holda iqtisodiy tahlili usullaridan foydalandi hamda emitation modellar ishlab chiqilgan.

Olingan natijalar (Results/Результаты).

Olib borilgan tahlillar natijasida milliy iqtisodiyotda to'qimachilik korxonalarni raqobat strategiyasini rivojlantirish orqali iqtisodiy jarayonlarga ta'sirini kelgusi yillardagi istiqbolli o'sish dinamikasi ko'rsatib berilgan. Shu bilan birga, to'qimachilik korxonalarni makro iqtisodiy jarayonlarni rivojlanishiga ta'sir ko'rsatayotgan holatlar hamda ularni bartaraf etish yo'llari asoslab berilgan.

Tahlillar (Analysis/Анализ).

To'qimachilik sohasi ko'plab mamlakatlar iqtisodiyotining muhim tarkibiy qismi bo'lib, YaIM, bandlik va eksport daromadiga salmoqli hissa qo'shadi. To'qimachilik korxonalari uchun kuchli raqobat strategiyalarini yaratish jahonda raqobat kuchayib borayotgani va iste'molchilarning xohish-istaklari o'zgargan sari muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu strategiyalar to'qimachilik korxonalarning ishlashi va barqarorligini oshirishdan tashqari, katta iqtisodiy o'sish va barqarorlikka yordam beradi. Unga ko'ra to'qimachilik sanoatida raqobatbardosh yondashuvlarni shakllantirishning murakkab moliyaviy ahamiyatini o'rganadi.

To'qimachilik korxonalari uchun raqobatbardosh strategiyalarni ishlab chiqish muhim iqtisodiy ahamiyatga ega. Bu global raqobatbardoshlikni oshirishga, bandlik yaratishga va malaka oshirishga xizmat qiladi. [Shuningdek, u diversifikatsiya orqali iqtisodiy barqarorlikka hissa qo'shgan holda, texnologik innovatsiyalarni rag'batlantiradi va barqaror amaliyotlarni qo'llab-quvvatlaydi. Quyida to'qimachilik industriyasining raqobatbardosh strategiyalarni ishlab chiqishning ko'p qirrali iqtisodiy ahamiyati keltirilgan (1-chizma qarang).

Yuqoridagi 1-rasmga ko'ra to'qimachilik korxonalari uchun raqobatbardosh strategiyalarni ishlab chiqishning asosiy iqtisodiy afzalliklaridan biri global raqobatbardoshlikni oshirishdir. To'qimachilik korxonalari ilg'or texnologiyalarni qo'llash, operatsion samaradorlikni oshirish va innovatsiyalarga e'tibor qaratish orqali yuqori sifati

mahsulotlarni arzon narxlarida ishlab chiqarishi mumkin. Global miqyosda samarali raqobat qilishning bunday qobiliyati eksport tushumlarini oshiradi, savdo taqchilligini kamaytiradi va mamlakatning iqtisodiy mavqeiini oshiradi. Shuningdek, raqobatbardosh to'qimachilik sohasi xorijiy investitsiyalarni jalb qiladi, iqtisodiy o'sishni va texnologik transformatsiyani yanada rag'batlantiradi.

1-rasm. To'qimachilik industriyasi raqobatbardosh strategiyalarining iqtisodiy ahamiyati

Ish bilan ta'minlash va malaka oshirish to'qimachilik sanoati ko'p mehnat talab qiladi va ayniqsa, rivojlanayotgan mamlakatlarda bandlikning asosiy manbai hisoblanadi. Raqobat strategiyalarini ishlab chiqish ko'pincha yangi texnologiyalar va jarayonlarga sarmoya kiritishni o'z ichiga oladi, bu esa ishchi kuchini tayyorlash va malaka oshirishni talab qiladi. Inson kapitaliga investitsiyalar nafaqat samaradorlikni oshiradi, balki ishchi kuchining umumiy malaka darajasini oshiradi. Natijada, bandlik darajasi yuqori va yaxshi maoshli ish o'rinlari tumush darajasini yaxshilaydi va qashshoqlik darajasini pasaytiradi. Bundan tashqari, malakali ishchi kuchi ko'proq investitsiyalarni jalb qiladi va o'sish va rivojlanishning yaxshi tsiklini yaratadi.

To'qimachilik sanoatida raqobat strategiyasining asosiy komponenti mahsulotlarni diversifikatsiya qilishdir. Texnik to'qimachilik, aqli to'qimachilik va yuqori samarali matolarni o'z ichiga olgan mahsulot turlarini kengaytirib, korxonalar yangi va rivojlanayotgan bozorlarga kirishlari mumkin. Ushbu diversifikatsiya an'anaviy bozorlarga bo'lgan ishonchni kamaytiradi va har qanday sektordagi iqtisodiy tanazzulga qashli buferni ta'minlaydi. Iqtisodiy barqarorlik kuchli mahalliy ta'minot zanjirlarini rivojlantirish orqali yanada kuchaytiriladi, bu esa global ta'minot zanjiri uzilishlari bilan bog'liq xavflarni kamaytiradi, masalan, COVID-19 pandemiyasi paytida guvoh bo'lgan.

Texnologik innovatsiyalar va barqarorlikka sarmoya kiritish to'qimachilik sanoatida raqobatbardoshlikni saqlash uchun juda muhimdir. Ilg'or ishlab chiqarish texnikasi, avtomatlashtirish va raqamlashtirish samaradorlikni oshiradi, chiqindilarni kamaytiradi va ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytiradi. Ekologik toza materiallardan foydalanish, suv va energiya sarfini kamaytirish kabi barqaror amaliyotlar nafaqat atrof-muhitni muhofaza qilish qoidalariga mos keladi, balki yangi mahsulotlarga o'sib borayotgan iste'molchilarning talabini ham qondiradi. Ushbu innovatsiyalar nafaqat to'qimachilik korxonalarning rentabelligi va raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi, balki kengroq iqtisodiyotga, jumladan, turdosh tarmoqlarning rivojlanishiga va atrof-muhit degradatsiyasini kamaytirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Yaxshi ishlab chiqilgan raqobat strategiyasi to'qimachilik korxonalari xalqaro bozorlarda kuchli brend mavjudligini o'rnatishga yordam beradi. Yuqori sifatli, innovatsion va barqaror mahsulotlar milliy brendning ijobiy imidjiga hissa qo'shadi, bu esa keng ko'lami iqtisodiy foyda keltirishi mumkin. Kuchli milliy brend sayyohlarni o'ziga jalb qiladi, turli sohalar bo'yicha eksport hajmini oshiradi, ishonchli savdo sherigi sifatida mamlakat obro'sini oshiradi. Binobarin, bozorning ushbu yaxshilangan joylashuvi to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar ko'payishiga va strategik xalqaro hamkorlikning rivojlanishiga olib kelishi mumkin.

To'qimachilik korxonalari uchun raqobatbardosh strategiyalarni ishlab chiqish muhim iqtisodiy ahamiyatga ega. Ushbu jarayon global raqobatbardoshlikni oshiradi, bandlik yaratadi va malaka oshirishga yordam beradi. Shu bilan birga, u diversifikatsiya orqali iqtisodiy

barqarorlikka hissa qo'shadi, texnologik innovatsiyalami rag'batlantiradi va barqaror amaliyotlarni qo'llab-quvvatlaydi.

To'qimachilik korxonalari raqobatbardosh startegiylarini barqarorligini baholash va tanlashda yordam beradigan yangi vosita bu barqarorto'qimachilik ishlab chiqarishdir (2-rasmga qarang).

2-rasm. Barqaror to'qimachilik korxonalari raqobatbardosh strategiyalari.²

To'qimachilik industriyasi dinamik va raqobatbardosh strategiyasi bilan ajralib turadi va turli muhim jihatlarda raqobat taktikasini tanlash va barqarorligiga ta'sir etadi. Xavfsizlik, sifat nazorati, ijtimoiy mas'uliyat va atrof-muhit muammolari muhim ahamiyatga ega. Ushbu elementlar to'qimachilik kompaniyalarining strategik yo'lini belgilashdan tashqari, uzoq muddatli bozorda omon qolish va obro'siga ta'sir etishiga zamin yaratadi.

To'qimachilik sohasida ekologik barqarorlik raqobat strategiyasining asosiy komponenti sifatida tez rivojlanmoqda. To'qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarishda qo'llaniladigan protseduralar ko'p resurslarni talab qiladi va ko'pincha katta miqdorda energiya, suv va kimyoviy moddalarni talab qiladi. Ushbu jarayonlarning atrof-muhitga ta'siri hukumat nazorati va iste'molchilarning ekologik toza mahsulotlarga bo'lgan talabini oshiradi.

Resurs samaradorligi ishlab chiqarish xarajatlari va atrof-muhit izarini kamaytirishga chiqindilarni qayta ishlash, qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanish va kamroq suv va energiyadan foydalanishga urg'u beradigan strategiyalarni qo'llash orqali erishish mumkin. Bu nafaqat qonuniy talablarga javob beradi, balki atrof-muhitga g'amxo'rlik qiluvchi mijozlarga ham yoqadi.

To'qimachilik sanoatida barqaror materiallar organik paxta, qayta ishlangan tolalar va biologik parchalanadigan bo'yoqlar kabi barqaror materiallarni o'z ichiga olish kompaniya mahsulotlarini bozorda farqlashi mumkin. Bu barqaror moda tomon o'sib borayotgan tendentsiyaga mos keladi va iqtisodiyotda yuqori narxlarni boshqarishi mumkin.

To'qimachilik sohasida yana bir muhim e'tibor - bu atrof-muhit, ishchilar va mahsulot xavfsizligini o'z ichiga olgan xavfsizlik. Qattiq xavfsizlik qoidalari rioya qilish xavflarni kamaytirishi, ishlab chiqarish hajmini oshirishi va kompaniya obro'sini oshirishi mumkin.

Ish joyidagi baxtsiz hodisalar va sog'liq muammolarini qat'iy xavfsizlik tartib-qoidalarini o'rnatish va tegishli treningni taklif qilish orqali oldini olish mumkin. Xavfsiz ish muhiti xodimlarning ma'naviyatini oshiradi va ishlab chiqarish hajmini oshiradi va mahsulot sifatini oshiradi. Tovarlar xavfsizlik qoidalari rioya qilishi va tarkibida xavfli tarkibiy qismlar mavjud emasligiga ishonch hosil qilish juda muhimdir. Bu bir vaqtning o'zida mijozlarni himoya qilish bilan bir vaqtda chaqirib olish va qonuniy oqibatlar ehtimolini kamaytiradi.

To'qimachilik korxonalari sifat bo'yicha obro'sini ISO talabiga mos sertifikatlarini olish orqali oshirish mumkin. Ushbu ko'rsatmalar biznes tartib-qoidalarini global sifat menejmenti standartlariga mos kelishini kafolatlaydi. Yuqori sifat orqali mijozlarning baxtini oshirish ijobiy og'zaki nutq va takroriy biznesni yaratish uchun zarurdir. Brenddan mamnun bo'lgan mijozlar uni ko'proq tavsiya qiladilar, bu esa o'sishga yordam beradi. Shuningdek, axloqiy mehnat tartib-qoidalarini, jamiyatda ishtirok etish va kengroq ijtimoiy ta'sirlarning barchasi ijtimoiy javobgarlikka kiradi. Ijtimoiy mas'uliyatga ustuvor ahamiyat berish korxonalarga manfaatdor tomonlar bilan aloqalarini mustahkamlashga va

o'z brendlarini idrok etishni yaxshilashga yordam beradi. Buning natijasida adolatli ish haqi, boshqariladigan ish jadvallari va qulay ish muhitini ta'minlash juda muhimdir. Axloqiy biznes amaliyotlari to'qimachilik korxonalarining investorlar va mijozlar oldida obro'sini oshiradi, shu bilan birga mehnat nizolari ehtimolini kamaytirishga olib keladi.

To'qimachilik korxonalari raqobatbardosh strategiyalarni tanlash va barqarorligiga atrof-muhitni muhofaza qilish, xavfsizlik, sifat menejmenti va ijtimoiy mas'uliyat chuqur ta'sir ko'rsatadi. Ushbu omillarni o'zlarining strategik asoslariga integratsiyalashgan holda, to'qimachilik kompaniyalari nafaqat tartibga solish talablariga rioya qilish va iste'molchilar talablarini qondirish, balki bozordagi mavqeiini oshirish va uzoq muddatli barqarorlikni ta'minlashi mumkin. Kuchli raqobat va tez o'zgarishlar bilan ajralib turadigan sanoatda bu omillar mustahkam, mas'uliyatli va muvaffaqiyatli korxonalar qurish uchun zarurdir.

Мақола бўйича хулоса ва тақлифлар (Conclusions/Zaklyucheniya).

Tadqiqotga ko'ra milliy iqtisodiyotda to'qimachilik korxonlari raqobat strategiyasini rivojlantirish bo'yicha borilgan tahlillar va xulosalar natijasida quyidagi taklif va tavsiyalar ishlab chiqildi.

1. Kuchli raqobat strategiyalarini ishlab chiqish to'qimachilik korxonalarining global raqobatbardoshligini oshiradi. To'qimachilik korxonalarini ilg'or texnologiyalarni qo'llash, ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish va innovatsiyalarga e'tibor qaratish orqali yuqori sifatli mahsulotlarni raqobatbardosh narxlarida ishlab chiqarishi mumkin. Bu eksport tushumini oshiradi, savdo defitsitini kamaytiradi va milliy iqtisodiyotning jahon miqyosidagi nufuzini mustahkamlaydi. Xorijiy investitsiyalar jalb etilishi, iqtisodiy o'sish va texnologik transfer yanada rag'batlantirishga olib keladi.

2. To'qimachilik industriyasi, ayniqsa, rivojlanayotgan mamlakatlarda bandlikning asosiy manbai hisoblanadi. Raqobat strategiyalari ko'pincha yangi texnologiyalar va jarayonlarga investitsiyalarni o'z ichiga oladi, bu esa ishchi kuchini tayyorlash va malaka oshirishni talab qiladi. Ushbu sarmoya nafaqat samaradorlikni oshiradi, balki ishchi kuchining umumiy malaka darajasini oshiradi. Yuqori bandlik stavkalari va yaxshi maoshli ish o'rinlari tumshur darajasini yaxshilaydi va qashshoqlikni kamaytiradi, ijtimoiy barqarorlik va iqtisodiy o'sishga hissa qo'shishiga sabab bo'ladi.

3. Mahsulotni diversifikatsiya qilish raqobat strategiyasining muhim jihati hisoblanadi. Texnik to'qimachilik va yuqori samarali matolar kabi yangi va rivojlanayotgan bozorlarni kengaytirish orqali to'qimachilik korxonalarini an'anaviy bozorlarga bog'liqligini kamaytiradi va iqtisodiy barqarorlikni oshiradi. Sog'lom mahalliy ta'minot zanjirlari global uzilishlar bilan bog'liq xavflarni yanada yumshatadi, ma'lumotlarning barqaror ta'minlanishini ta'minlaydi va sanoat o'sishini rag'batlantiradi.

4. Texnologik innovatsiyalar va barqarorlikka sarmoya kiritish raqobatbardoshlikni saqlab qolish uchun juda muhimdir. Ilg'or ishlab chiqarish texnikasi, avtomatlashtirish va raqamlashtirish samaradorlikni oshiradi, chiqindilarni kamaytiradi va ishlab chiqarish xarajatlarni kamaytiradi. Ekologik toza materiallardan foydalanish va atrof-muhitga ta'sirni kamaytirish kabi barqaror amaliyotlar tartibga soluvchi talablar va iste'molchilar talablariga javob beradi. Ushbu innovatsiyalar rentabellik va raqobatbardoshlikni oshiradi, shu bilan birga sanoatni rivojlantirish va atrof-muhitni muhofaza qilish orqali kengroq iqtisodiyotga foyda keltiradi.

5. To'qimachilik korxonalarining raqobatbardosh strategiyalarini shakllantirishda davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanayotgan siyosat va imtiyozlar hal qiluvchi rol o'ynaydi. Soliq imtiyozlari, texnologiyalarni o'zlashtirish uchun subsidiyalari va tadqiqot va ishlanmalarni qo'llab-quvvatlashni taklif qiluvchi siyosat sektorning raqobatbardoshligini oshiradi. Hukumatning infratuzilmani yaxshilash, moliyadan foydalanishni osonlashtirish va eksportni rag'batlantirishga qaratilgan tashabbuslari o'sish uchun qulay muhit yaratadi. Iqtisodiy siyosatni to'qimachilik sanoati ehtiyojlariga strategik muvofiq lashtirish tarmoqning milliy iqtisodiy maqsadlarga maksimal darajada hissa qo'shishini ta'minlaydi.

References:

1. Singh, S., Amini, M., Jamshed, M., Sharma, H. P., & Khan, W. (2023). Understanding the perceived business obstacles and determinants of credit adoption by textile firms: Evidences from World Bank's enterprises survey. Research Journal of Textile and Apparel.

2. Tengis, Saran., Siddharth, Singh, Tomar. (2023). Era of Sustainability in Textile Industry: A study on Rising Concerns towards Sustainable Fabrics in Indian Fringe. *International Journal For Science Technology And Engineering*, 11(4):2491-2496. doi: 10.22214/ijraset.2023.50674
3. Fidan, F. Ş., Aydoğan, E. K., & Uzal, N. (2023). Recent Progress on Life Cycle Sustainability Assessment in Textile Industry: Applications for Environmental, Economic, and Social Impacts of Cotton and Its Derivatives. *Progress on Life Cycle Assessment in Textiles and Clothing*, 163-197.
4. Maduna, L., & Patmaik, A. (2023). Challenges and future directions in sustainable textile materials. In *Sustainable Fibres for Fashion and Textile Manufacturing* (pp. 385-401). Woodhead Publishing.
5. Hasan, M. A. (2023). Technological barriers to digital printing in textiles: a study. *Digital Textile Printing: Science, Technology and Markets*, 157.
6. PILETSKA, S., & ANUFRIIEVA, M. (2015). FORMATION OF THE COMPETITIVE STRATEGY OF THE ENTERPRISE IN CONDITIONS OF THE KNOWLEDGE ECONOMY: THEORETICAL APPROACH. *СЛАБА УКРАЇНИ! ГЕРОЯМ СЛАБА!*, 40.
7. D., K., Kuleshov. (2023). Formation of competitive strategies in the activities of service enterprises in the context of the development of a competitive market environment. *CITISÉ*, 35(1) doi: 10.15350/2409-7616.2023.1.25
8. Volodymyr, Panchenko., Andrii, Kiblyk. (2022). Competition strategies and their role in the expansion of enterprises into industry markets. *Вісник Хмельницького національного університету*, 312(6(2)):184-188. doi: 10.31891/2307-5740-2022-312-6(2)-31
9. Khamidova, F., Abdurashidova, N., Khojiev, J., Makhmudov, S., Mamadiyrov, Z., & Tukhtabaev, J. (2023, December). Analyzing the Auto Industry: Benchmarking for Competitive Market Assessment. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 432-437).
10. Elena, Varaksina. (2023). Competitiveness management as a world view of enterprise management. *Pričornomors'kiekonomični studii*, doi: 10.32782/bses.79-9
11. Makhmudov, S., Khamdamov, S. J., Karlibaeva, R., Mamadiyrov, Z., Haydarov, O. R., Khujamurodov, A., & Imomov, K. (2023, December). The Impact of Digital Technologies on the Labor Market of Uzbekistan. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 260-267).
12. Elena, Varaksina. (2023). Competitiveness management as a world view of enterprise management. *Pričornomors'kiekonomični studii*, doi: 10.32782/bses.79-9
13. Kurbonov, K., Makhmudov, S., Mamadiyrov, Z., Khamdamov, S. J., Karlibaeva, R., Samadov, A., & Djalilov, F. (2023, December). The Impact of Digital Technologies on Economic Growth in the Example of Central Asian and European Countries. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 403-409).
14. Paata, Koguashvili., Ramaz, Otinashvili. (2022). Peculiarities of Competitiveness Strategies in Business. *Economics and Business*, 15(1) doi: 10.56079/20221/6
15. Bakhridinov, M. S. (2024). Alternative Methods of Financing Corporate Structures in the Logistics Sector. *EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY*, 4(5), 196-202.
16. Urunov, R., Makhmudov, S., Mamadiyrov, Z., Khamdamov, S. J., Kurbanov, Z. N., & Dadabaev, U. (2023, December). Digitalization and its Econometric Analysis on Transforming Sustainable Regional Development into Improved Population Living Standards. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 438-442).
17. Makhmudov, S., Khamdamov, S. J., Karlibaeva, R., Mamadiyrov, Z., Haydarov, O. R., Khujamurodov, A., & Imomov, K. (2023, December). The Impact of Digital Technologies on the Labor Market of Uzbekistan. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 260-267).
18. Elvis, N. T., Cheng, H., & Providence, B. I. (2023). Exploring the Optimistic Approaches and directives of Cameroon's textile sector for reliable development. *Sustainability*, 15(7), 5896.
19. Ming, T. C. (2022). Readiness of the national textile industry in facing trade liberalization. *Digital Business: Tren Bisnis Masa Depan*, 13(2), 54-58.
20. Sugeng, A. N. R., Romasindah, W., & Saiful, S. (2022). Regulatory and Policy Arrangement of The Textile Industry and National Textile Products for Clothing Resilience. *International Journal of Research and Innovation in Social Science (IJRISS) volume-6-issue-9*, 05-15.
21. Yu.D., Labenskaya., Maksym, Ivanov. (2022). Characteristics of industrial marketing strategy development by metallurgical enterprises. *Вісник Запорізького національного університету*, 53(1):117-121. doi: 10.26661/2414-0287-2022-1-53-21
22. Radko, S. G., Prishlyak, E. A., & Nevmerzhiyskaya, O. N. (2022, January). Innovative development of the textile industry in a competitive environment. In *AIP Conference Proceedings* (Vol. 2430, No. 1). AIP Publishing..